

oplysning, herunder regnskaber, regnskabsmateriale, bøger og andre forretningspapirer. I forbindelse med kontrolundersøgelsen kan Konkurrencestyrelsen kræve mundtlige forklaringer.

Det følger af konkurrencelovens § 18, stk. 3, at Konkurrencestyrelsens kontrolbesøg kun kan finde sted efter indhentet retskendelse og mod behørig legitimation.

Dele af Konkurrencestyrelsens kontrolvirksomhed tilrettelægges som såkaldte koordinerede kontrolundersøgelser, hvor der samtidig iværksættes kontrolundersøgelser hos flere forskellige virksomheder, f.eks. virksomheder inden for en bestemt branche.

Vurderingen af, om der f.eks. foreligger en af de nævnte konkurrencelovsovertrædelser, vil ofte bero på omfattende og komplekse overvejelser. Dette skyldes bl.a., at der f.eks. i sager om kartelaftaler ofte skal foretages en samlet vurdering på baggrund af oplysninger, der indhentes hos en række virksomheder, som muligvis indgår i et kartel. I disse tilfælde er det også ofte nødvendigt at indhente oplysninger fra andre virksomheder eller borgere, og dette gælder også sager, der drejer sig om, at en eller flere virksomheder måtte have misbrugt deres dominerende stilling. Her til kommer, at en konkurrenceretlig vurdering generelt også forudsætter, at der foretages en såkaldt markedsvurdering.

Overtrædelse af konkurrenceloven er strafbar, jf. nærmere lovens §§ 22 og 23. Strafforfølgning sker i givet fald ved anklagemyndighedens foranstaltning, men ofte efter anmodning fra Konkurrencestyrelsen og bl.a. på grundlag af oplysninger, som styrelsen har tilvejebragt. Overtrædelse af loven kan imidlertid også sanktioneres »civilt«, idet Konkurrencestyrelsen efter lovens §§ 6, stk. 4, og 11, stk. 4, kan udstede påbud om at bringe de pågældende overtrædelser til ophør.

Der er ikke noget til hinder for, at straf og påbud anvendes i kombination, således at Konkurrencestyrelsen f.eks. samtidig med, at en sag overlades til politiet og anklagemyndigheden med henblik på strafferetlig forfølgning, udsteder påbud til de pågældende virksomheder om at bringe de omhandlede overtrædelser af loven til ophør.

3.2.2.2. Kort om retssikkerhedslovens § 9

Bestemmelsen i retssikkerhedslovens § 9, stk. 1, indebærer, at hvis en enkeltperson eller juridisk person med rimelig grund mistænkes for at have begået en strafbar lovovertrædelse, kan tvangsindgreb over for den mistænkte med henblik på at tilvejebringe oplysninger om det eller de forhold, som mistanken omfat-

ter, alene gennemføres efter reglerne i retsplejeloven om strafferetsplejen.

Det følger imidlertid af bestemmelsen i retssikkerhedslovens § 9, stk. 2, at reglen i stk. 1 ikke gælder i tilfælde, hvor tvangsindgreb gennemføres med henblik på at tilvejebringe oplysninger til brug for behandlingen af andre spørgsmål end fastsættelse af straf. Bestemmelsen skal ses i lyset af, at de enkelte forvaltningsmyndigheder ofte har flere formål med – i forbindelse med tvangsindgreb – at fremskaffe oplysninger om enkeltpersoners og virksomheders overholdelse af lovgivningen.

Retssikkerhedslovens § 9, stk. 3, regulerer myndighedernes adgang til at gennemføre tvangsindgreb over for en tredjemand med henblik på at indhente oplysninger af betydning for en sag mod den mistænkte. Bestemmelsen fastsætter, at reglerne i § 9, stk. 1-2, finder tilsvarende anvendelse, hvis der i sagen rettes et tvangsindgreb mod andre end den mistænkte. Efter retssikkerhedslovens § 9, stk. 4, kan en part under nærmere bestemte betingelser give samtykke til fravigelse af reglerne i lovens § 9, stk. 1 og 3.

Som det fremgår af det anførte, begrænser bestemmelsen i § 9 forvaltningsmyndighedernes adgang til at foretage tvangsindgreb, som er hjemlet i særlovgivningen, når der foreligger en mistanke af den karakter, der er nævnt i stk. 1, og der ikke foreligger tilfælde, som er omfattet af stk. 2 eller stk. 4. Bestemmelsen er imidlertid ikke til hinder for, at en forvaltningsmyndighed – selv om der ikke efter § 9 er pligt hertil – overdrager en sag til politiet. Det vil navnlig kunne være tilfældet, hvis efterforskningsmæssige hensyn – herunder hensynet til den samlede varetagelse af sagens strafferetlige aspekter – efter omstændighederne tilsiger, at iværksættelse af tvangsindgreb mv. varetages af politiet og anklagemyndigheden, selv om det følger af retssikkerhedsloven, at de pågældende indgreb mv. også vil kunne iværksættes af en forvaltningsmyndighed.

3.2.2.3. Betydningen af retssikkerhedslovens § 9 for konkurrenceområdet

3.2.2.3.1. Oversigt

En gennemførelse af lovforslaget vil bl.a. indebære, at retssikkerhedslovens § 9 – med det indhold, der kort er gennemgået under pkt. 3.2.2.2 ovenfor – vil gælde for Konkurrencestyrelsen.

Det betyder, at Konkurrencestyrelsen som udgangspunkt ikke vil kunne anvende sine beføjelser efter konkurrencelovens § 18 i tilfælde, hvor der – inden iværksættelse af et kontrolbesøg eller i forbindelse med kontrolbesøgets gennemførelse – opstår grund til